

Cieszyn 21 marca 1920/K. Rtm. Czaczka.

Czeskie bojówki zapowiadają od jutra rozpoczęcie akcji rugowania Polaków na szerszą, jak dotychczas, skalę. Komisja koalicyjna pozwoliła Niemcom cieszyńskim na stworzenie Bürgerwehru, co u polskiej ludności wywołało wilekie oburzenie. Wojsko francuskie stale robi po naszej stronie rewizje za bronią po domach. Dotychczas oprócz 3 karabinów w Niemieckiej Lutyni nic nie znaleziono. Natomiast po czeskiej stronie nie przeprowadzano ani jednej rewizji, mimo, że podług komisji miejscowej, gdzie bojówki czeskie mają swoje składy. Jak czeski komitet plebiscytowy liczy się z komisją i swymi władzami świadczy fakt, że wydany przed kilkunastu dniami z Poręby lek. dr. Król, chcąc zabrać swoje rzeczy, dopiero za wstawiennictwem się członka komisji, kpt. Filipow, uzyskał od komitetu, wzgl. komendanta bojówki czeskiej pozwolenie na 6 godzin. Zaznaczam, że dr. Król jest Ślązakiem i w Porębie mieszka od kilkunastu lat.

Ekspozytura cieszyńska O.J.D.O.Gen. Kraków melduje z dnia 21 marca 1920

Komisja zdecydowała się usunąć w Zagłębiu obecną żandarmerję czeską i zastąpić ją żandarmerją mieszaną, której dostarczyć mają w połowie Polacy /100 ludzi/ i Czesi /100 ludzi/. mają to być dawni żandarmi austrijscy o ile możliwości Niemcy. Komisja odniosła się do przedstawiciela Rządu polskiego, czy Polacy mogą dostarczyć 100 żandarmów z austrijackiej służby i czy są gotowi ponosić koszt ich utrzymania. Oprócz zezwanej żandarmerji ma być w Zagłębiu utworzona policja miejscowa z ludności miejscowej uzbrojona w rewolwery i łaski. W części zachodniej pow. Cieszyńskiego ma być ustanowiona policja bezpieczeństwa. Z powodu tych decyzji, spodziewamy się nowego napadu band czeskich w Zagłębiu, jak nas informowano ma to nastąpić w poniedziałek. Komisja prawdopodobnie na wiosnę Fuldy i Koźdonia postanowiła utworzyć w Cieszynie "Bürgerwehr" złożoną z samych Niemców, gdyż, jak się sam de Maneville wyraził, komitet plebiscytowy

i jego agenci dopuszczają się bezprawia,aresztują Czechów i Ślązaków. Przeciw temu delegat polski wniósł protest motywując, że to będzie prowokacja polskiej ludności. Jest to znów nowy przykład stronniczości komisji, która wyłącznie zajmuje się wypadkami wykroczeń polskich podczas, gdy na bezprawia czeskie i na zbrodniczą działalność komitetu plebiscytowego czeskiego, której owocem są całe pogromy ludności polskiej i bezprawne wyrzucenie naszych robotników, zamykało się. Komisja zapowiedziała protest przeciwko aresztowaniu niejakiego ~~Kiernaszczy~~ przez naszą policję w Cieszynie i wywiezienia go do Krakowa. Nazwany jest dezterterem z armji polskiej, obecnie zdemobilizowanym żołnierzem i szpiegiem czeskim. De Manneville w rozmowie z delegatem Szurą wyraził żal, że M.S.Zagr. nie dało mu odpowiedzi na notę w sprawie aresztowania polskiego por. Hirta, deztertera. Jest to dziwne, że komisja tak żywo interesuje się zbrodniarzami mieszając się resztą do naszych wewnętrznych spraw, gdyż ujęcie naszych dezterterów wojskowych nie powinno zupełnie komisji obchodzić, podczas gdy w sprawie 2 tysięcy przeszło biednych robotników gwałtem wyrzucanych ze swoich siedzib, od swoich warsztatów pracy, nie okazała zupełnie zainteresowania mimo ustawicznych próśb. Żołnierze włoscy umieszczeni w barakach w Cieszynie zamanifestowali swoje przyjazne uczucia dla Polski dekorując w dniu 19 marca b.r. baraki gałkąkami i portretem Naczelnika Piłsudskiego.

O.J.D.O.Gen. Kraków donosi, że zdniem 1 lutego objął dowództwo załogi czeskiej w Orlowie na Słowaczynie w miejsce kpt. Sokola Franciszka, kpt. nieznanego nazwiska.

z dn. 23 marca.

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

O.J.D.O.Gen. Kraków donosi na podstawie depesz rtm. Czaczki i por. Kowalskiego, że położenie na Śląsku Cieszyńskim, pomimo konferencji z robotnikami czeskimi i polskimi we Frisztaście nie wiele się zmieniło. Rugi polskich robotników w dalszym ciągu trwają, co Czesi tłumaczą, że robiącownicy niezorganizowane. Druga bolączka rozdrażniająca ludność polską jest fakt, że komisja koalicyjna a dalszym ciągu postępuje stronniczo zajmując się wyłącznie wypadkami polskich wykroczeń, czyniąc ciągle rewizje i poszukiwania za bronią, podczas gdy

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

bezprawia czeskie, na wyrzucanie naszych robotników oczy zamyka nie okazując dla tych spraw najmniejszego zainteresowania. Sympatje dla Polaków demonstracyjnie okazują jedynie włoscy żołnierze, Oddział Inf. Rzeszów donosi na podstawie informacji Komendy policji, że wojska czechosłowackie wypędzają na Słowacyznie pracujących polskich robotników przymusowo do Polski. Dnia 4 marca zakwaterowana w Pisaniej patrol czeska przekroczyła granicę w Hucie Polańskiej z 6 robotnikami polskimi i puściła ich na naszą stronę, zapowiadając, że muszą wszystkich Polaków czechosłowackich wypędzić. Czeskie posterunki graniczne stale są wzmacniane. od dnia 28 lutego silne patrole wzdłuż granicy patrolują. Ludność słowacka wobec Czechów jest w dalszym ciągu wrogo usposobiona, stale się wyraża, że panowanie Czechów na Słowacyznie rychło się skończy.

Cieszyn - 23 marca 1920.

Dziś wydała komisja koalicyjna następujący rozkaz czechosłowackiemu dowództwu wojskowemu zgodnie z rozkazem L.132/II.z 28 lutego br. odnoszącym się do ewakuacji Spisza i Orawy: wojska czechosłowackie, zajmujące terytorjum plebiscytowe, muszą zacząć wycofywać się w piątek 26 marca tak aby wojska francuskie przybywające tam w sobotę rano 27 marca, mogły już zająć Jabłonkę. Podpisany za komisję de Fromont delegowany szef eskadronów. W Gruszowie koło Bogumina bojówka czeska zażądała od tamtejszych Polaków, aby natychmiast się wynieśli do Polski, gdyż inaczej będą do tego zmuszeni. Ludność polska wynosi przeszło 30% w Gruszowie, a to przeważnie ^{ze} kolejarzy. Dziś odbyła się konferencja przedstawicieli polskich stronnictwem wszechniemieckim. Ostatecznej decyzji nie powzięto. Ogólne usposobienie jednak było ze strony niemieckiej bardzo przychylne. Następne posiedzenia ma się odbyć 31 marca. Mówią o wyjeździe przedstawicieli niemieckich do Warszawy, w celu bezpośredniego pertraktowania z Rządem polskim.

W zastępstwie rtm. Ozaczki, Rybak ppor.

Za zgodność:

Cieszyn Misja koalicyjna 279 349 22/3 18.

Stoimy w oczekiwaniu nowych napadów i gwałtów ze strony czeskiej. Ma wybuchnąć także strejk generalny, którego celem będzie wynożenie na komisji jak najszybszego przeprowadzenia plebiscytu. Czesi usunęli w Rychwałdzie proboszcza polaka, osadzając na jego miejsce wikatego czecha. Rużowanie polaków z Zagłębia trwa w dalszym ciągu, depresja moralna polaków osiągnęła swój punkt kulminacyjny. stracono wiarę w ewentualną pomoc rządu polskiego, który wobec gwałtów czeskich i jaskrawo stronnictwej komisji nie zajął zasadniczego stanowiska - nie potrafił wymóżyć na Czechach za pośrednictwem komisji powrotu wydalonych górników do swoich siedzib i warsztatów pracy, przez co naruszył, jak się tu powszechnie mówi swój "prestige" państwo wy i stracił kredyt moralny u ludu śląskiego. Mowa Min. Patka, która określała wszystkie kxx jako mdła i nie mówiąca, rozgryczyła ludzi. Stan naszego posiadania kurczy się z każdym dniem. Faktami świadczącymi zatem jesz przepisywanie w Zagłębiu dzieci polskich do szkół czeskich pod presją występowanie robotników z organizacji zawodowych polskich i wstępowanie do czeskich, sprzedawanie przez polaków swoich realności i przenoszenie się z pod okupacji czeskiej wobec nieznosnych tamże warunków stoanunków. Są to fakta stwierdzone na tło ogólnych pragnień wzbija się życzenie orężnego rozstrzygnięcia sprawy śląskiej, której inaczej rozstrzygnąć nie można w obecnych warunkach. Plebiscyt bowiem pod presją bagnetów czeskich i przy zredukowanym z naszej strony stanie posiadania, z powodu masowych wysiedleń naszych robotników odbyć się może a choćby doszedł do skutku, możemy przewidzieć jego rezultat. Wobec stronnictwego stanowiska komisji. Komisja zamiast wprowadzić ład w Zagłębiu wprowadza "Buergewehry" w Cieszynie i w Bielsku, złożone z samych Niemców, ulegając podszeptom wrogich nam feldów i t.p. dręczy ona ludność polską rewizjami za bronią, wpadając do domów prywatnych nawet po nocach, /wysiedleni górnicy w barakach żalili się, że francuzi urządza im rewizje nawet o godz. 3 w nocy budząc i strasząc kobiety i dzieci/ Wydaje ona rotkaz aresztowania por. Krzystka, ppor. Zycha, Lachety, i i Burjana, rzekomych przywódców Bojówek we Frysztacie.

Podczas gdy za broń czeską żadnej rewizji nie urządza, mimo podanie jej miejscowości i dokładnych adresów, gdzie są składy broni czeskich bojówek

Por. Kowalski przesyłam wprost do M.S. Wojsk. z powodu nieobecności rotm. Czaczki.

Za zgodność:

J. Kowalski

